

транспорту. – Режим доступу: <https://agravery.com/.../po-dnipro-po-bugu-problemi-i-persp>.

3. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення дорожньої галузі. Закон України від 17.11.2016 № 1763-VIII – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1763-19>.

4. Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі». Закон України від 17.11.2016 № 1762-VIII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1762-19>.

5. Про внутрішній водний транспорт. Проект Закону України № 2543-VIII від 18.09.2018. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc>.

Артем РУБАН

здобувач навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України

Вікторія ШВЕДУН

д.держ.упр., с.н.с., завідувач кафедри менеджменту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Для підвищення загального рівня економічної безпеки країни необхідно є формування та реалізація відповідного механізму державного регулювання. Він являє собою систему заходів організаційного, економічного й правового характеру, орієнтованих на запобігання виникненню економічних загроз і містить такі складові:

– проведення комплексного незалежного моніторингу економіко-суспільного стану з метою ідентифікації, прогнозування та недопущення загроз економічній безпеці;

– встановлення гранично допустимих значень соціально-економічних індикаторів, недотримання яких викликає нестабільність і конфлікти;

– впровадження заходів на загальнодержавному рівні стосовно ідентифікації й недопущення виникнення загроз зовнішнього й внутрішнього походження, що є критичними для національної безпеки.

Виходячи з вищеперечисленого, ключовими завданнями формування механізму забезпечення економічної безпеки в Україні є наступні:

– формування комплексу оптимальних умов для забезпечення

життєдіяльності й розвитку індивіда, фізичних і юридичних осіб;

– підтримка соціально-економічної й військово-політичної стабільності українського суспільства;

– збереження цілісності і державності України;

– протидія впливу загроз зовнішнього й внутрішнього походження [2; 3].

Відносно забезпечення економічної безпеки на державному рівні необхідно виділити провідні умови підтримки належної якості економічного росту:

– виключення олігархізації та монополізації економіки, а також її перегулювання;

– забезпечення захисту економічної конкуренції;

– побудова спрощеної податкової системи;

– створення сприятливих бізнес-умов для активізації інноваційного розвитку;

– раціональне застосування механізму, що містить спеціальні санкційні заходи економічного характеру;

– виключення можливості контролю галузей, що є стратегічно важливими, за допомогою капіталу держави-агресора;

– формування найбільш сприятливих умов на території Центральної і Східної Європи для інвестиційної діяльності, забезпечення припливу інвестицій іноземного походження до ключових галузей економіки, переважно до секторів енергетики й транспорту;

– забезпечення готовності національної економіки до протидії збройній агресії;

– активізація й підтримка розвитку оборонно-промислового комплексу, який, у свою чергу, є ключовим чинником прискорення інноваційно-мондернізаційних процесах й є потужним високотехнологічним економічним сектором;

– захист з юридичної точки зору на рівні міжнародних інституцій майнових інтересів України в цілому та фізичних і юридичних осіб – зокрема;

– підвищення рівня стійкості національної економіки до негативних впливів зовнішнього походження;

– забезпечення диверсифікації зовнішніх ринків, а також потоків торговельного й фінансового призначення;

– підтримка цілісності та забезпечення захисту критичної інфраструктури в умовах кризи чи особливого періоду;

– раціональний розподіл бюджетних коштів, а також коштів, що надходять як результат міжнародної економічної допомоги;

– впровадження дієвого контролю за станом державного боргу;

– стабілізація банківської системи, забезпечення прозорого ведення грошово-кредитної політики та відновлення довіри до національних фінансових інститутів;

– недопущення організованої злочинності в економіці, а також її «контролю» через наявність переваг ведення господарської діяльності на легальних засадах та паралельної консолідації можливостей органів, що відносяться до фінансової, податкової, митної й правоохоронної сфер [1; 4].

При цьому необхідно враховувати наступні пріоритети забезпечення національної критичної інфраструктури:

- усебічне вдосконалення правової бази захисту національної критичної інфраструктури;
- формування системи державного управління безпекою критичної інфраструктури;
- посилення охорони об'єктів, що є складовими національної критичної інфраструктури, зокрема транспортного й енергетичного секторів;
- забезпечення кооперації між суб'єктами, що забезпечують захист національної критичної інфраструктури;
- розвиток державно-приватного партнерства у сфері недопущення прецедентів виникнення надзвичайних ситуацій, а також своєчасне реагування на випадки їх появи;
- формування та реалізація механізмів інформаційного обміну між державними органами, приватним сектором і населенням відносно вирогідних загроз національній критичній інфраструктурі та забезпечення захисту інформації, що є чутливою відносно зазначених питань;
- проведення профілактичних заходів стосовно недопущення аварій техногенного походження й своєчасне усунення їх наслідків;
- забезпечення співробітництва стосовно захисту національної критичної інфраструктури на міжнародному рівні.

Список використаної літератури

1. Захаров О. І. Організація та управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності: навч. посібник / О. І. Захаров, П. Я. Пригунов. – К.: ІМБ Університету економіки та права «КРОК», 2008. – 257 с.
2. Камлик М. І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко-правовий аспект : навчальний посібник / М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2005. – 432 с.
3. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: монографія / О. А. Кириченко, В. С. Сідак та ін. – К.: Університет «Крок». –2008. – 403 с.
4. Олейников Е. А. Основы экономической безопасности / Е. А. Олейников. – М: ЗАО Бизнес-школа Интел-Синтез – 1997. – 233 с.

Олексій СКОРЛУПІН

магістр кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України

Вікторія ШВЕДУН

д.держ.упр., с. н. с., завідувач кафедри менеджменту навчально-науково-виробничого центру Національного університету цивільного захисту України

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Система антикризового регулювання соціально-економічного розвитку базується на певних принципах: постійна готовність до можливого порушення фінансової рівноваги; рання діагностика кризових явищ у фінансовій діяльності суб'єкта господарювання з метою своєчасного використання можливостей їх нейтралізації; диференціація індикаторів кризових явищ за ступенем їх небезпеки для фінансового розвитку; терміновість реагування на окремі кризові явища в фінансовому розвитку організації; адекватність реагування на ступінь реальної загрози її фінансовій рівновазі; повна реалізація внутрішніх можливостей виходу системи з кризового фінансового стану; вибір ефективних форм санації [1 ? 3].

Особливість державної антикризової політики у сфері соціально-економічного розвитку полягає в підвищенні складності управлінських процесів. Фінансова криза проявляється в нестачі коштів, зростанні простроченої кредиторської заборгованості, падінні продажів, невдоволені персоналу та інших несприятливих факторах.

В умовах кризового стану найбільш важливо скоротити одні витрати і збільшити інші, використання яких сприятиме підвищенню прибутковості компаній. Виникає необхідність залучення позикових коштів з зовні, що саме по собі складно, адже фінансова криза підприємства часто означає його фактичне банкрутство.

Зазначимо, що основні методи подолання фінансової кризи включають: скорочення витрат; збільшення надходження грошових коштів в організацію; проведення реструктуризації кредиторської заборгованості; проведення реорганізації або реструктуризації підприємства.

Скорочення витрат є необхідним кроком в тій ситуації, коли організація відчуває фінансову кризу. Необхідно централізувати прийняття всіх рішень, які впливають на рух матеріальних активів